

**PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W BYDGOSZCZY**

ul. Długa 47,
85-034 Bydgoszcz
tel. (052) 345-56-44, Fax (052) 345-56-17,
E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

Bydgoszcz, dnia 18 czerwca 2008r.

Znak: RBG-61-15/08/MB

DECYZJA RBG-14/2008

Na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 17 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.: Dz.U. z 2007r. Nr 99, poz. 660, Dz.U. z 2007r. Nr 171, poz. 1206) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007r. *w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. 2007 r. Nr 134, poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wszczętego z urzędu przeciwko **Bronisławowi Majewskiemu** prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą **Biuro Turystyczne PIAST w Inowrocławiu**,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie Bronisława Majewskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Turystyczne PIAST w Inowrocławiu, polegające na zamieszczeniu we wzorcu umownym *Umowa* oraz *Warunki uczestnictwa w imprezach organizowanych przez B T „PIAST” w Inowrocławiu*, postanowień umownych o następującej treści:

1. *„(...) a zmiana kolejności w programie imprezy nie stanowi nienależytego wykonania umowy”,*
2. *„Skrócenie pobytu lub niewykorzystanie części świadczeń nie uprawnia do żadnych zwrotów (za wyjątkiem równowartości zwrotu wsadu do kotła)”*,
3. *Wszelkie spory wynikające z realizacji umowy organizator i klient będą starali się rozwiązać polubownie, a w razie braku możliwości takiego rozwiązania wszelkie spory rozstrzygnie sąd właściwy dla siedziby organizatora”*,

które są postanowieniami umownymi wpisanymi na podstawie art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania cywilnego* do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone (poz. 179, 358, 361)

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 25 kwietnia 2008 r.

UZASADNIENIE

W związku z działaniami Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes Urzędu lub organ antymonopolowy) związanymi z kontrolą wzorców umownych stosowanych przez organizatorów turystyki, Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy przeprowadziła czynności kontrolne dotyczące działalności Bronisława Majewskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Turystyczne PIAST w Inowrocławiu (dalej: Biuro Podróży). Prezes Urzędu w toku postępowania wyjaśniającego wstępnie ustalił, iż działalność przedsiębiorcy może odbywać się z naruszeniem przepisów prawa uzasadniającym wszczęcie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W związku z powyższym – Postanowieniem Nr 99/2008 z dnia 10 kwietnia 2008r. – Prezes Urzędu wszczął z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez Bronisława Majewskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Turystyczne PIAST w Inowrocławiu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których stanowi art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* [zw. dalej także *ustawą o ochronie(...)*], polegających na zamieszczeniu we wzorcu umownym *Umowa* oraz *Warunki uczestnictwa w imprezach organizowanych przez B T „PIAST” w Inowrocławiu* postanowień umownych o następującej treści:

1. *„(...) a zmiana kolejności w programie imprezy nie stanowi nienależytego wykonania umowy”,*
2. *„Skrócenie pobytu lub niewykorzystanie części świadczeń nie uprawnia do żadnych zwrotów (za wyjątkiem równowartości zwrotu wsadu do kotła)”*,
3. *Wszelkie spory wynikające z realizacji umowy organizator i klient będą starali się rozwiązać polubownie, a w razie braku możliwości takiego rozwiązania wszelkie spory rozstrzygnie sąd właściwy dla siedziby organizatora”*,

które są postanowieniami umownymi wpisanymi na podstawie art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania cywilnego* do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone (poz. 179, 358, 361).

W toku niniejszego postępowania skarżone Biuro Podróży wraz z pismem z dnia 25 kwietnia 2008r. przedstawiło poprawiony wzorzec umowy, z którego wyeliminowane zostały kwestowane w niniejszym postępowaniu klauzule abuzywne. Natomiast pismem z dnia 28 maja 2008r. Biuro Podróży poinformowało, iż poprawiony wzorzec funkcjonuje w obrocie od dnia 25 kwietnia 2008r. oraz przedstawiło dowody w postaci umów zawartych z konsumentami przy użyciu nowego wzorca.

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

1. Strona postępowania:

– Bronisław Majewski jest przedsiębiorcą wpisanym do Ewidencji Działalności Gospodarczej pod numerem 5515/92 prowadzonej przez Prezydenta Miasta Inowrocławia (rejestracji dokonano 31 grudnia 1992r.).

Przedmiotem działalności jest m.in. działalność związana z turystyką.
(dowód: odpis zaświadczenia z ewidencji działalności gospodarczej, karta 10)

2. W związku z prowadzoną działalnością, Biuro Podróży wprowadziło i stosowało wzorzec umowy *Umowa* oraz *Warunki uczestnictwa w imprezach organizowanych przez B T „PIAST” w Inowrocławiu*, które zawierają m.in. następujące zapisy:

1. *„(...) a zmiana kolejności w programie imprezy nie stanowi nienależytego wykonania umowy”,*
2. *„Skrócenie pobytu lub niewykorzystanie części świadczeń nie uprawnia do żadnych zwrotów (za wyjątkiem równowartości zwrotu wsadu do kotła)”*,
3. *Wszelkie spory wynikające z realizacji umowy organizator i klient będą starali się rozwiązać polubownie, a w razie braku możliwości takiego rozwiązania wszelkie spory rozstrzygnie sąd właściwy dla siedziby organizatora”*,

które są postanowieniami umownymi wpisanymi na podstawie art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania cywilnego* do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone (poz. 179, 358, 361).
(dowód: karta 7 – 9)

3. Pismem z dnia 24 kwietnia 2008r. Biuro Podróży ustosunkowało się do postawionych zarzutów. Pismem z dnia 25 kwietnia 2008r. Biuro nadesłało poprawiony wzorzec umowy, z którego wyeliminowano niedozwolone postanowienia umowne. Pismem z dnia 28 maja 2008r. biuro wskazało jako datę zaniechania stosowania wzorców umownych dzień 25 kwietnia 2008r. Załącznikiem do ww. pisma były umowy zawarte z konsumentami, jako dowód stosowania nowych wzorców umownych.

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes Urzędu zważył:

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy *o ochronie (...)* jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło, pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami Biura Podróży. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy - naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie *o ochronie (...)*.

Art. 24 ust. 1 ustawy *o ochronie (...)* stanowi, iż „Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.”, natomiast art. 24 ust. 2 określa, iż „Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działania przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. (...)”

Do stwierdzenia praktyki, o której mowa w art. 24 ustawy *o ochronie (...)* konieczne jest wykazanie, iż przedsiębiorca stosuje we wzorcu umownym postanowienia, które zostały wpisane do prowadzonego przez Prezesa Urzędu rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym w art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania cywilnego*.

Zbiorowe interesy konsumentów podlegają ochronie przed działaniami przedsiębiorców, które są sprzeczne z prawem, tj. przepisami określonych aktów prawnych oraz zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami.

Jak wspomniano wyżej, zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy *o ochronie (...)*, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania cywilnego*.

Należy w tym miejscu wskazać, iż wzorce umowne wykorzystywane przy zawieraniu umów z konsumentami mogą być poddane kontroli abstrakcyjnej (art. 479³⁶ – 479⁴⁵ k.p.c.), której dokonuje się niezależnie od tego, czy wzorzec był, czy też nie był zastosowany w konkretnej umowie. Kontrola taka obejmuje klauzule pojedyncze lub zbiorowe (cały wzorzec lub jego fragment). Oceny postanowień w wypadku kontroli abstrakcyjnej dokonuje Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wyłącznie do kompetencji tego Sądu należy uznanie postanowień wzorców umownych za niedozwolone. Przepis art. 479⁴³ k.p.c. rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. Skutek tzw. prawomocności rozszerzonej następuje od chwili wpisania wzorca umowy do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., prowadzonego przez Prezesa Urzędu. Konsekwencją umieszczenia postanowienia umownego w ww. rejestrze jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego. Wpis do rejestru niedozwolonych postanowień umownych

oznacza, że od tego momentu stosowanie takiej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych. Powyższe stanowisko Prezesa Urzędu zgodne jest z orzecznictwem Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06) stwierdził, iż „(...) *stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (...)*”. W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd uznał m.in., że „(...) *praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów art. 23a u.o.k.ik. obejmuje również przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przedstawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru (...). Przyjęta powyżej rozszerzająca wykładnia art. 23a u.o.k.ik. znajduje również uzasadnienie w dyrektywach 93/13 oraz 98/27 a także orzecznictwie ETS dotyczącym zasady efektywności (...)*”.

Nie jest, zatem konieczna dokładna, literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej i stąd niedozwolone będą także takie postanowienia umów, które mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest wykazanie, że wyżej wymienione, zakwestionowane przez Prezesa Urzędu zapisy wzorca umownego stosowanego przez Biuro Podróży PIAST w Inowrocławiu, są tożsame z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnymi wyrokami Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego między innymi pod pozycjami: 179, 358, 361.

W ocenie Prezesa Urzędu postanowienie o treści: „(...) *a zmiana kolejności w programie imprezy nie stanowi nienależytego wykonania umowy*” jest tożsame z zapisem uznany za niedozwolone postanowienie umowne, wpisany do Rejestru pod nr 179 w dniu 20 października 2004r. Sąd uznał za niedozwolone postanowienie umowne o treści: „*Almatur ma prawo dokonywania zmian w imprezie (...) niezwłocznie poinformuje o nich klientów (...). Nie dotyczy to jednak dokonywania zmian obiektywnie uznanych za mało istotne, jak na przykład zmiana zakwaterowania bez obniżenia standardu w obrębie tej samej miejscowości, zmiana kolejności świadczeń itp.*”. Zarówno cytowane postanowienie wzorca jak i przytoczona klauzula wpisana do rejestru kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy i wypełnia znamiona niedozwolonej klauzuli, o której mowa w art. 385³ pkt 19 i 2, albowiem przewiduje wyłącznie dla kontrahenta konsumenta jednostronne uprawnienie do zmiany, bez ważnych przyczyn, istotnych cech świadczenia, a także wyłącza lub istotnie ogranicza odpowiedzialność względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania.

W związku z tym analiza porównawcza wskazuje na jednoznaczność treści porównywanych klauzul.

W ocenie Prezesa Urzędu postanowienie o treści: „*Skrócenie pobytu lub niewykorzystanie części świadczeń nie uprawnia do żadnych zwrotów (za wyjątkiem równowartości zwrotu wsadu do kotła)*” jest tożsame z zapisem uznany za niedozwolone postanowienie umowne, wpisany do Rejestru pod nr 358 w dniu 10 listopada 2004r. Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Sąd) uznał za niedozwolone postanowienie umowne o treści: „*Nie wykorzystywanie któregośkolwiek ze świadczenia zawartego w umowie z woli klienta nie upoważnia do zwrotu wpłaconej kwoty*”. Cytowane postanowienie wzorca a także przytoczona klauzula wpisana do rejestru kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy i wypełnia znamiona niedozwolonej klauzuli, o której mowa w art. 385³ pkt 12 k.c., albowiem wyłącza obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczony zapłaty za świadczenie nie spełnione w całości lub części, jeżeli konsument zrezygnuje z wykonania umowy.

W pierwszej kolejności organ antymonopolowy podnosi, iż w zapisie umownym nie są brane pod uwagę okoliczności niewykorzystania świadczenia przez konsumenta, a możliwe są przecież sytuacje, iż konsument nie będzie mógł skorzystać danego świadczenia z przyczyn od niego niezależnych (np. z powodu choroby). Ponadto należy mieć na uwadze, iż niewykorzystanie

świadczenia przez danego klienta nie zawsze wiąże się ze stratą dla organizatora (np. ze świadczenia skorzysta inny klient, który wniesie stosowną opłatę).

W związku z powyższym analiza porównawcza kwestionowanego zapisu umownego z klauzulą wpisaną do rejestru wskazuje na jednoznaczność porównywanych treści, której nie naruszają odmienności w zakresie użytych sformułowań i wyrazów.

W ocenie Prezesa Urzędu zapis o treści: „*Wszelkie spory wynikające z realizacji umowy organizator i klient będą starali się rozwiązać polubownie, a w razie braku możliwości takiego rozwiązania wszelkie spory rozstrzygnie sąd właściwy dla siedziby organizatora*” jest tożsamy z zapisem uznanym za niedozwolone postanowienie umowne, wpisanym do Rejestru pod nr 361 w dniu 10 listopada 2004r. Sąd uznał za niedozwolone postanowienie umowne o treści: „*Jeżeli strony nie dojdą do porozumienia polubownie wówczas reklamacja umowy podlega rozstrzygnięciu przez Sąd właściwy dla Organizatora*”. Taka treść postanowienia narzuca właściwość sądową w przypadku wystąpienia sporów i jest niezgodna z art. 385³ pkt 23 k.c. Należy wskazać, iż kwestię właściwości sądu w sprawach cywilnych określają przepisy k.p.c. i zgodnie z art. 385³ pkt 23 k.c. nie mogą być one w tym zakresie wyłączane, ponieważ mogą stanowić dodatkową dolegliwość dla kupującego a także ograniczać realizację przysługujących mu praw. Zapis wzorców umownych stosowanych przez Spółkę w ten sam sposób kształtuje stosunki między stronami umowy w zakresie właściwości sądowej w przypadku występowania sporów tj. narzucają właściwość, która w poszczególnych przypadkach może być inna, niż ta wynikająca z właściwych przepisów k.p.c.

W związku z tym analiza porównawcza wskazuje na jednoznaczność treści porównywanych klauzul, której nie naruszają odmienności wynikające z użytych zwrotów i wyrazów.

Zgodnie z powyższym wykazano, iż kwestionowane punkty umów mieszczą się w hipotezach wymienionych klauzul wpisanych do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pod numerem 179, 358, 361.

W myśl art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy *o ochronie (...)* stosowanie postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone jest praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Mówiąc o „zbiorowym interesie konsumentów” należy zaznaczyć, iż ustawa *o ochronie (...)* nie podaje jego definicji, wskazując jednak w art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem często lub nawet powszechnie stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy.

W niniejszej sprawie bez wątplenia mamy do czynienia z naruszeniem praw licznej grupy konsumentów, wszystkich konsumentów będących klientami Biura Podróży, jak i potencjalnych zainteresowanych, którzy mogą zawrzeć z nim umowę o organizację imprezy turystycznej.

Tak więc, w rozpatrywanym stanie faktycznym zachowanie Biura Podróży nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej, licznej grupy obecnych i przyszłych kontrahentów przedsiębiorcy.

Reasumując, skoro wykazano powyżej, iż kwestionowane zapisy umowy oraz warunków uczestnictwa w imprezie turystycznej są tożsame z klauzulami wpisanymi do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, to posługiwanie się nimi w obrocie konsumenckim uznać należy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

W związku ze spełnieniem przesłanek wynikających z art. 24 ust 1 i 2 ustawy *o ochronie (...)* należało zachowanie wymienionego przedsiębiorcy uznać za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Jednakże zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 ustawy *o ochronie (...)* nie wydaje się decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującej zaniechanie jej stosowania, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W związku z oświadczeniem Biura Podróży o wycofaniu z obrotu kwestionowanych wzorców umownych,

wprowadzeniu w dniu 25 kwietnia 2008r. nowych wzorców niezawierających niedozwolone postanowienia umowne, Prezes Urzędu wydał decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdził zaniechanie jej stosowania z dniem 25 kwietnia 2008r.

W tym miejscu organ antymonopolowy zauważa, że zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę stosującego praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Kara taka może być nałożona bez względu na to, czy przedsiębiorca dopuścił się naruszenia celowo, czy też nieumyślnie. Stosownie do art. 111 ustawy *o ochronie (...)* przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, w tym kar określonych w art. 106 tej ustawy, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Z treści przepisu wynika, iż kara ma charakter fakultatywny, zatem Prezes Urzędu w ramach uznania administracyjnego decyduje czy zasadne jest nałożenie kary. Należy zauważyć, iż jest oczywistym, że na decyzję o ukaraniu przedsiębiorcy stosującego praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów musi mieć wpływ stopień zagrożenia lub naruszenia interesu publicznoprawnego podjętymi działaniami oraz cele jakie kara ma osiągnąć. Rozważając te okoliczności, Prezes Urzędu uznał przede wszystkim, iż nie ma podstaw do represyjnego oddziaływania na Biuro Podróży, albowiem w toku postępowania współpracowało z Prezesem Urzędu, niezwłocznie przedkładając wszelkie dokumenty, informacje oraz wyjaśnienia niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy. Natomiast, w ocenie Prezesa Urzędu cel prewencyjny spełni sama decyzja stwierdzająca stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Biorąc powyższe pod uwagę, podstawowa sankcja związana ze stwierdzeniem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów uznana została za wystarczającą.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w związku z art. 479²⁸ §2 k.p.c. od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Bydgoszczy

Otrzymują:

1. Bronisław Majewski
Biuro Turystyczne PIAST
ul. Solankowa 1
88 – 100 Inowrocław

2. a/a